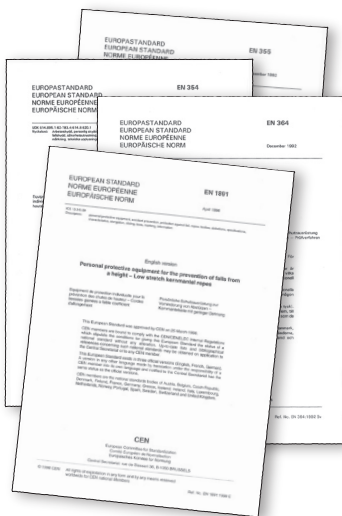

Håller repet?

Vad
är det
som
avgör?

Standarder avgör

För "repet" gäller följande standarder:

- SS-EN 354 Kopplingslinor
- SS-EN 355 Falldämpare
- SS-EN 364 Provningsmetoder
- SS-EN 1891 Statiska kärnmantelrep

Varför standarder?

Inom EUs medlemsländer ska alla produkter kunna säljas fritt. Säkerhetskraven måste därför vara lika i alla länder. Kraven på produkternas säkerhet preciseras i standarder.

Förutom standardisering av produkter förväntas också standardisering av tjänster bli ett stort område. Redan i dag finns tjänstestandarder för till exempel posttjänster, begravning och mätning av städkvalitet.

Produkter

Gemensamma säkerhetskrav

EUs metod att skapa gemensamma krav för produkter som ska säljas på den inre marknaden omfattar två steg.

1. Direktiven är lagstiftningen som innehåller övergripande målsättningar för säkerheten. Direktiven beslutas av Ministerrådet och EU-parlamentet. Medlemsländerna är skyldiga att införliva direktivens krav i sina nationella regelverk. Inom arbetsmiljöområdet sker detta med hjälp av vår arbetsmiljölag och Arbetsmiljöverkets föreskrifter.

2. EU ger mandat till de europeiska standardiseringsorganisationerna att precisera kraven i direktiven. Maskindirektivet till exempel har gett upphov till cirka 700 standarder. När standarden är klar och publicerad i EUs officiella tidning, Official Journal, blir den en så kallad harmoniserad europastandard.

Om en tillverkare deklarerar att produkten är tillverkad i enlighet med en harmoniserad standard antas kraven i direktivet vara uppfyllda.

Tillverkaren kan då sätta på CE-märket och därmed får produkten säljas fritt inom hela den inre marknaden.

Marknadskontroll

Med anledning av att tillverkarna själva kan sätta på CE-märket och sälja produkten fritt inom hela EU behövs en marknadskontroll. I Sverige är ansvaret för marknadskontrollen fördelat till respektive myndighet. Exempelvis har Arbetsmiljöverket ansvaret för kontrollen av produkterna på våra arbetsplatser såsom maskiner och annan arbetsutrustning. Konsumentverket har motsvarande ansvar för leksaker och andra konsumentprodukter. Alla marknadskontrollerande myndigheter finns på www.marknadskontroll.se.

Tjänster

Effektiv marknad

För att göra tjänstemarknaden effektivare inom EU pågår olika försök med att standardisera tjänster. En standard som preciserar tjänstens innehåll kan användas som upphandlingsunderlag. Med dessa europeiska standarder främjas också gränsöverskridande handel.

I Sverige har tjänstestandarder i vissa branscher också använts för att reglera arbetsmiljöförhållandena och att övriga villkor är i nivå med kollektivavtalen. Någon samsyn om att också reglera arbetsmiljöförhållandena på detta sätt på EU-nivå finns ännu inte.

Fackets roll

Fackets roll är att hitta och eliminera arbetsmiljörisker innan de når arbetstagarna. Genom sina praktiska kunskaper och erfarenheter bidrar fackföreningsrörelsen till att höja standardernas kvalitet och därmed säkerställa en bättre arbetsmiljö. Resultatet av detta arbete är, om det lyckas, att arbetstagarna aldrig utsätts för en produktutformning som innebär en arbetsmiljörisk.

ASTA

Inom LO finns arbetsgruppen (ASTA) som arbetar med standardiseringsfrågor inom arbetsmiljöområdet och samordnar LO, TCO och Saco-förbundens aktiviteter. Uppdraget är att verka för ett ökat fackligt inflytande vid utformningen av standarder som är av betydelse för arbetstagarnas arbetsmiljö och säkerhet.

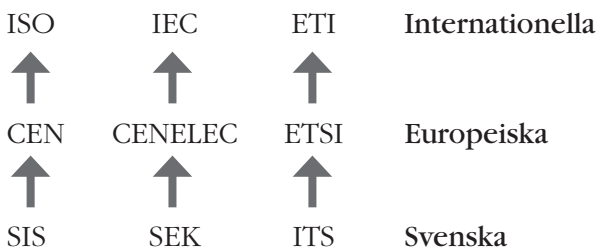
Goda exempel

Bättre takskydd, högre smältgräns för brandhjälmars och en ergonomistandard för maskiner anpassad för både kvinnor och män är några exempel på vad facket åstadkommit.

I skriften Arbetsmiljö, standardisering och EU finns flera goda exempel och aktuella webbplatser.

Skriften finns att hämta på <http://www.lo.se>

Standardiseringsorganisationer

Standardiseringen sker inom de privata standardiseringsorganisationerna. I Sverige är det SIS för den allmänna standardiseringen och SEK för den elektrotekniska samt ITS för standardiseringen inom den informationstekniska sektorn.

De svenska standardiseringsorganisationerna är medlemmar i sina respektive områden på europeisk och internationell nivå.

